

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

II. Quid sit Dominium, quotuplex, & in queisnam personis reperiatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

sta & quasi delicta, quæ commutationes inuoluntariæ censentur.

7. *Quid est iniustitia? Violatio alieni iuris. Quæ in quibus modis alteri fit iniuria?* Duobus. Primò commissione; secundò omissione. Iniustus est qui sciens, & volens iniustum facit: iniuriam non patitur nisi nolens. Nemo sibi, propriè loquendo, iniuriam facit; & potest quis iniuriam, iniustumve facere, & non esse qui iniuria afficiatur.

§. 3.
Iniuria.

CAPVT II.

Quid sit Dominium, quotuplex, & in quæ in quibus personis reperitur.

8. *Quid est Dominium?* Ius perfectè disponendi de re corporali, nisi lex obstat: vel conuentio prohibeat. Eius titulus est radix & origo, vnde dominium oritur.

9. *Quotuplex dominium, & dominij titulus?* Titulus quidem dominij duplex est, verus scilicet, & præsumptus siue coloratus. Dominium autem triplex est. Primum iurisdictionis. Secundum plenum & non plenum. Tertium directum, & vile.

10. *Quæ in personis dominium reperitur?* Solæ res rationales capaces dominij sunt, vt Deus, Angeli respectu suarum operationum, homines etiam pueri, & peccatores. *Filij familias?* De peculio castrensi, vel quasi castrensi dominium habent; de aduentitio directum tantum, de profectitio nullum. *Serui?* Non habent dominium absque consensu domini in quibusdam casibus habent.

11. *Quid de dominio Clericorum?* Eorum bona triplicia, patrimonialia, quasi patrimonialia, & ex re Ecclesiastica. De primis duobus verum dominium habent. De Ecclesiasticis quoad redditus, domini sunt, etiam eius partis, quæ congruè sustentationi superest, sed obligantur sub mortalis peccati reatu eam in pia opera expendere secundum tutiorem sententiam.

12. *Regulares capaces ne dominij sunt?* Professi minimè. Scio eos, qui beneficiarij sunt, in pias causas fructus posse dispensare. Porro Superiores Regulares habent bonorum Religionis administrationem: rerum tamè stabilium administrationem concedere non possunt, nisi officialibus, ex Trident.

13. *Homa*

13. *Homo quòdam dominium habet?* Rerum inferiorum dominus est; non quidem naturaliter alterius dominus, sed iure gentium. Nec suæ vitæ est dominus; honoris verò, & famæ dominium habet.

CAPVT III.

De modo acquirendi dominium rerum rationabilium,
& irrationabilium.

§.1. 14. *Quònam modis hominum dominium acquiritur?* Quatuor, iure belli, iusta condemnatione, per emptiorem & venditionem, & natiuitatem. Porro capti in bello iuste fugere possunt, si bellum iniustum fuerit. Capti iure belli etiam possunt fugere rectè ad suos, iure postliminiij. Ius dominorum se extendit ad omnes seruatorum operas, non ad vitam, nec mutilationem.

*ad fidem
conuersus*

15. *Quòs modis quis potest à seruitute liberari?* Nouem. 1. Manumissione. 2. Alimentorum negatione. 3. Si ancilla ad fornicationem cogatur. 4. Seruus Iudæi aut Pagani, seu Hæretici liber est. 5. Mancipium à Iudæo circumcisum fit liberum. 6. Solutus suam ancillam habens concubinam vsque ad mortem, & de ea nil statuens liberam facit. 7. Serua fit libera, si eam dominus tradit libero ignorantij eius seruitutem. 8. Eadem est ratio, si quis seruum suum hæredem instituat, vel tutorem relinquat filio suo. 9. Seruus denique adoptione à seruitute liberatur.

§.2. 16. *Quanam res sub dominium veniunt primò occupantis?* Primò feræ nisi sua natura mansuetæ sint. Quæ verò mansuescunt, tandiu manent sub potestate dominorum, tandiu consuetudinem habent ex libera vagatione redempti. Feræ domino carentes fiunt primò occupantis; tandiu autem retinetur eorum dominium, quandiu sub nostra custodia sunt. *Ab vno percussa, & ab altero capta.* Diuidenda est, si percussio causa fuit, vt alius capiat. *Quid de venatione?* In publicis locis potest prohiberi in quibusdam casibus; reseruans autem ius venandi caueat damna. Clericis quidem ratione status prohibita est. *Licita ne columbaria?* Licita planè, nisi lege prohibeantur. *Quid de maris diuitijs?* Lapilli in maris littore sunt inuentoris. Derelicta etiam fiunt primò occupantis. Insulæ maris si in medio flumine natæ sint, communes